

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Franquaradina:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. r.
Pre siese lune . . . 5 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a:
prea intregu 30 Fr. = 30 Lei a.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 8 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tace-a tim-
brale pentru fiesce-care publica-
tiune separatu. In loculu deschis
30 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 6/18. martiu, 1871.

Doce ouventari de assemene importantia si
focul, cu tote ca forte osebite in fondul si for-
ta. In seditia d'in 10 l. c. in Adu-
narea nat. la Bordeaux. Un'a a lui Lud. Blancu,
care au reclamatu cu vuna energia si nu fora de
actiune reintrarea nemediulocita a puterii legisla-
tive in Paris; alt'a a lui Thiers, carele propuse
sa face a se primi resiedinti'a provisorie de Ver-
sali'a. Capulu puterii esecutive, d. Thiers, atinse
sa treacatu cestiunea, care preocupu multu pro-
fincia si pre deputatii sei, adeca agitatiunea de
la Paris. D'insulu apretiu acesta agitatiune d'i-
tundu ca aceea n'ar fi de felu revolutiunaria si
subversiva in originea sa, ci curatu patriotica,
dechiarandu totodata ca persistinti'a ei de aici in-
ainte ar fi culpabile si ca guvernulu, daca s'ar
redd' facia cu una rescola reale, ar' sugruma-o cu
tote puterile. D. Thiers, ca diplomatu ce este au
incitu-o si in drept'a si in stang'a, fora ca se fia
antediatu a essi cu adeverulu intregu la lumina,
cu tote aceste-a d'insulu avendu mai lata experien-
tia si mai adunca perspicacitate, decatu tota ma-
joritatea adunarii, — acestu materialu brutu, d'in
timp Napoleonu si formase indemanati cele salle in-
strumente, — crediu a fi gasitu callea de auru,
pentru a plini ore-si cum si vointi'a majoritati
reactiunaria si a molcomi si pre Parisianii revo-
lutiunari, apropiandu-se cu parlamentulu de capi-
tala tierrei. D. Thiers au cerutu Mameluciloru
ca una votu de incedere, ce l'a si capetatu, dar'
sa si costatu rogari, promissuni, ba chiaru jura-
mentulu d'a nu insiala neci candu Adunarea, si in
sa misteriosele allasiuni la causele cari lu impe-
deca de a pote spune acum tote cate scie dea,
dar' cere, insiste, implora, conjura pre mamelucii
ca se credia ca alegerea siediamentulu la
Fontainebleau este imposibile, era la Versali'a in-
dispensabila. Discursulu lui Thiers fu unu capu
de opera de persuasiune si de seductiune. Astfelu
apoi reesi a multiumi, de si nu pote a convinge,
astu pre membrii d'in majoritatea, catu si pre
cei d'in minoritatea Adunarii si a i se primi pro-
punerea cu insemnata majoritate de voturi.

Capitulatiunea Parisului, semnarea prelimina-
riilor de pace, cu unu ouventu umilirea Franciei,
produse adunca sensatiune la Constantinopole.
Turcii erau dedati a privi la Franci'a ca la pro-
prietatea lor, prin urmare barbatii de statu ai
Turciei sunt forte ingrigiti, dar' trebeu se fie toti
omenii politici cari veghedia a supra destinelloru
Orientului. Ultimele evinemeinte d'in occidentu au
„desorientatu“ forte pre Turci.

Conferinti'a de London, dandu dreptu recla-
matiuniloru Rusiei, nemici tratatulu de Paris d'in
1856, in ceea ce priveste Marea-Negra. Situatiu-
nea Orientului a redevenitu ceea ce fusese mai
nainte de tratatu, a fora de desfiintiarea protecto-
ratulu rusescu si asiediarea Turciei sub garan-
tia colectiva a Europei.

In sied. d'in 14. l. c. a camerei Italiei s'a
continuatu discussiunea a supra art. 16. allu le-
gi de garantia ce este a se da Ponteficelui. Ace-
stu §. da scaunulu ponteficiu dreptulu de a nu
pre episcopi fora amesteculu statulu. Deputa-
ti Mancini si Crispi vreau a reservá statulu drep-
tulu de candidatiune pentru a se padf securitatea
publica si libertatea in contr'a potestatii scaunulu
ponteficiu dusmanosu unitatii si constitutiunii re-
statulu Italiei. Ministrulu justitiei apera art. 16.
ca precum e formulatu, primindu si emenda-
mentulu deputatulu Ercole, prin care se dice
„Juramentulu episcopiloru in manile regelui, exe-
quatur'a si placetulu reg. sunt desfiintiate, era in
catu pentru administratiunea averiloru besericesci
remanu in putere legile statulu.“ Discussiunea fu
era si amanata. D'in celle de pana acum se pote
vede, ca guvernulu Italiei pune tota silint'a de a
multiumi pre Ponteficele, de ar' fi adeca posibilu
a multiumi pre cellu ce nu vre a fi multiumitu,
si carele are ideea fixa de a fi captivu pana nu
se va restitui puterea lumesca dar' in asta pri-

vintia SS. nu este infelibilu si cu tempulu are
se se dee dupa peru.

Diurnalele polonesci d'in Leupole si Cracovia
publica sciri d'in Petrupole, ca diurnalele d'in ca-
pitala Rusiei dau dezmintire categorica faimei
respandite despre tratatulu secretu ce se pretinde
a se fi inchiatu intre Russi'a si Prusi'a. Vedé-
vom.

Innalt'a porta ottomana nu mai scapa de in-
curcature. De abi se compuse cert'a escata intre
Spani'a si Egiptu, urma indata incidentulu intre
Itali'a si regenti'a Tunisiana, in carele Turculu se
amesteca insu-si in puterea dreptulu seu de suze-
ranitate. Cestiunea este inea pendinte si amenintia
cu eruptiunea unui resbellu. Cea mai noua incur-
catura s'a escatu intre Porta si Chedivulu d'in
Egiptu, carele contrase unu imprumutu de 6 1/2 lire
turcesci, fora a fi cerutu invointi'a prealabila a
guvernulu turcescu, care acum este forte superatu
pentru ca insu-si voiá a inchiá unu imprumutu de
10—12 millione pundi (25—30 mill. fr.), deci
Port'a este forte sensibila in punctulu legitimitatii,
in privinti'a drepturiloru salle de suzeranitate, dar'
in acestu casu este sensibila si d'in caus'a para-
leloru si acesta cestiune este mai delicata dora si
decatu legitimitatea.

Parlamentulu britanicu se ocupa de reor-
ganisatiunea armatei. Gradurile militarese se cum-
perau pana acum pre bani in armat'a angla, acum
guvernulu cere desfiintiarea acestui usu si pretinde
dreptulu de a numi pre officiaru, ceea ce unii
membrii ai parlamentulu nu voru, tenendu-se ca
innaintarea militaria are se devina in man'a gu-
vernulu unu mediu-locu de influentia neertata. —
Deputatulu Baxton anunsiase unu motiune prin
care s'ar invitá puterile europene a aplicá la pro-
prietatea privata, in resbellele continentale, acellu-
a si regimu de protectiune si de inviolabilitate
(nevatemare) care este in vigore de la 1856, pen-
tru resbellele maritime. D. Gladstone observá ca
n'ar' fi oportunu a sulevá alta cestiune acum
candu doue mari puteri sunt ocupate cu regula-
rea conditiuniloru de pace, dupa ce D. Baxton se
invol a retrage motiunea sa.

Intre ministrulu presied. allu Cislaitaniei Ho-
henwart si allu Translaitaniei Andrassy, ar' domni
deplina intielegere dupa conversariile avute. Unii
voru se scie ca D. Hohenwart pricepe artea tem-
porisarii, si ca incredintariile date lui Andrassy
n'ar' fi decatu unu felu de temporisare pana can-
du va crede a fi sositu ocasiunea binevenita de
a-si areta scopulu cellu secretu allu intieptiunii
salle de statu.

Autonomi'a catolica unghuresca si Ro- manii gr. cat.

Dupa afrontulu ce s'a datu parintelui eppu
P a p p - S z i l á g y i prin reprezentantii clerulu
si a poporulu diocesei salle, in adunare publica
in faci'a intregu autonomiei catolice, in faci'a pre-
latiloru unghuri, cari cu mirare au trebuitu se
audia desavuarea pastorulu romanescu si se-lu ve-
dia parasitu de turm'a sa, dupa atate persuasiuni si
afidari de infacisare, amu fi acceptatu cu totu drep-
tulu, ca eppulu se esa d'in acea adunare unde
presenti'a lui este unu adeveratu scandalu, mai
vertosu dupa ce vediu, ca in sa adunarea auto-
nomica a Unguriloru, nepotendu ignorá ore-si care
semtiu de legalitate, fu silita a respinge verificarea
teneralu canonicu S z a b ó, care cu multa cute-
diare se presentase ca deputatu allu celloru patru
capitule romanesci, cu tote ca nu era alesu de-
catu de 4 membri ai uniculu capitulu de Oradea-
Mare, ai carui membri, ca consiliari ai eppulu, se
paru a nu cunosce alta missiune si rolu mai fru-
mosu decatu cu umilintia servila a pune padia
gurei lor, decate ori vre unui-a d'intrinsii, care-
le d'in intemplanie, dar' nu cu vointi'a, ar' riscá
vre una observatiune pote neplacuta eppulu.
acestu-a cu puterea Spiretulu santu i intona de-
spotic'a apostrofare „Taci!“

De potemu da crediementu informatiuniloru

primate inca in lun'a trecuta d'in Oradea-Mare,
eppulu Pap-Szilágyi, patimindu de ore-si care in-
dispusetiune . . . ar' fi avutu, sub pretestu de ma-
ladiu, bunulu propusu de a nu mai veni la adu-
narea auton. a unghurilor, dar' ca dd. canonicu, de
altmintrea insi-si in deplina decrepitudine, mai multu
sufletesca decatu trupesca, nu scimu, facandu-
se totu atati-a medicu isbutira a intrama saneta-
tea eppulu, svatuindu-lu cu intefre, a face como-
tiunea igienica pana la Pest'a. Astfelu SS. urmandu
asta data suatulu, ce de altmintrea nu este prea
dedatu a-lu cere, cu atatu mai pucinu a-lu urma,
allu consiliariloru sei, si nerespectandu, ba des-
pretiundu vointi'a clerulu si poporulu diocesei
salle, espressa de repetite ori prin alesii sei, veni
a se infacisia era in adunarea unghurilor catolice,
aducandu cu sine si pre canoniculu a latere, D.
Szabó, ca se-i stee intru ajutoriu candu d'in in-
templare l'ar' copleaf vre una slabitiune si se-lu
aiba indemana ca spriginela indata ce ar' da sem-
ne de vacillare. D. canonicu, ne po-endu-si stem-
perá setea de a intrá si ellu in adunarea ungh. de
unde fu scosu cu tota onorea, cerca a-si alina do-
rerea intrandu pre alta usia, luandu adeca parte
la conferintiele capituleloru ungh. bagu sama, cu
bun'a intentiune, de a aperá acolo conservarea bunu-
riloru capitulu rom. de Oradea-Mare, cari, per
tangente fia d'isu, nu existu, pentru ca nu le
are. — Acesta allusiune, la bunuri, o facemu intru
adinsu pentru ca simburele autonomiei catolice,
tendinti'a principale a prelatiloru catolice, se re-
duce puru si simplu la cestiunea de a conservá
neatinse vastele bunuri a le besericeci cat. si a luá
in manile lor prelatii administratiunea eccliaru
a celloru bunuri, tindiendu a delaturá tota influen-
tia mireniloru, ce pana acum acesti-a o exercita
mediulocitu, prin potestate statulu. Spre esecu-
tarea acestei vointie prelatii ungh. se servese
chiaru de ajutorulu mireniloru, cari sunt totodata
deputati in camera legislativa a tierrei, sperandu
de la d'insii totu succursulu in camera la intem-
plare, candu regimulu ar' tinde a secularisá bunu-
rile popesci. Ca-ci popii cei mari au nasulu forte
finu, ei mirosa nescari eventualitati si maneca des-
deminetia pentru a le preveni, assecurandu-se de
tempuriu. — Ce e dreptu, asta-di majoritatea
deputatiloru mireni in adunarea autonmica este
bine clericala, ultramuntana preste accepta-
tare, si statutele proieptate, primindu-se probabil-
mente cu pucine si neinsemnate modificatiuni,
voru pune stavila la ori care incercare
contraierarchica in viitoriu. Prelatii catolice au
si dechiaratu-o limpede, ca „daca mireni nu voru
merge, ca oile celle bune (de tunsu) intru tote cu
pastorii lor, n'are se se alege nemica de tota
autonomi'a catolica.“ Amenintiarea avu deocamdata
efectulu doritu de prelati, inse dd. lor se nu se
amagesca, vointi'a lor s'a primitu numai cu cu-
gete rezervate. Pamentulu rotedia, gu tote ca in-
cuisitiunea ponteficala sill pre Galileu se abjure
acesta doctrina eretica. Statulu va secularisá in
urma bunurile aflatorie in mana morta. Este nu-
mai cestiune de tempu, acestu a se va presentá,
mai curendu seu mai tardu, dar' de securu, ca
mortea. Inconvenientulu, ca prelatii se se inbuibe
in prisosintia, precandu lucratorii gregari in vini'a
Domnulu, bietulu cleru ruralu (parochi si capel-
lani) se lupta cu neajunsele si lipsele vietiei, —
ca millionele se se consume de cati-va insi si de
apertinentiele lor, cu detrimentulu scoleloru si
altoru asiediaminte umanitarie, cari abi vegetedia,
spre rusinea civilizatiunii moderne, — nu se mai
pote suferi indelungatu. Lasandu acesta eventuali-
tate tempulu, care coce tote, se revenimu la ces-
tiunea principale.

Autonomi'a catolica, sub specios'a numire de
„adunare regnicolaria a besericeci catolice d'in Un-
gari'a“ fu convocata, si in 9. l. c. incepu lucrá-
rile salle de constituiune. Inca se urmedia desbate-
rile generali a supra statutelloru. In data in pri-
m'a siediintia, dep. ruteanu H r a b a r u interpella
presidiulu, se respundia: pentru ce comisiunea de
27. n'a facutu reportulu a supra petitiunii date
in sesiunea trecuta (octobre 1870.) de condép-

tatii sèi ruteni gr. cat., si a supr'a protestului datu de deputatii rom. ai diecesei gr. cat. de Oradea-Mare? Presidiulu respunse „se va face indata ce se voru presentá deputatii cari lipsescu.“ — La acestea parintele Eppu Papp-Szilágyi observá „cei ce avura cugetulu de a veni, sunt de facia, éra pre cei ce lipsescu sè nu-i mai accep-tati, cà ci nu voru veni!“

(Va urmá.)

Descoperiri interesante.

Unu correspondinte vienesu alu diuariulu „Pester Lloyd“, scrie cu privire la caletori'a lui Thiers in Europ'a, intreprinsa in tomn'a anului trecut, urmatoriile: „E fapta nedisputabila, cà Thiers abatandu-se in caletori'a sa si la Florenti'a, si primindu unu respunsu negativu la cerea de a se dá Franciei una armata auxiliara, a amenintiatu guvernulu italianu, cà sè cugete bine ce face; cà-ci daca prefera inamiciti'a Franciei, Itali'a abiè se va poté bucurá de posesiunea neconturbata a Romei. Acésta amenintiare si avu intr'atât'a efeptulu sèu, încátu, indata dupa depar-tarea betranului Thiers, guvernulu italianu oferí atátu in Berolinu câtu si in Petropole una aliantia formale, inse fara neci unu resultatu. Ambele cabi-nete refusara oferirile (de innalta tradare contr'a rassei latine) ale guvernului italianu. Intre ace'a Thiers tramise la Vien'a in person'a reprezentan-telui Benneville pre unu aperatoriu aprigu si zelosu alu scaunului pontificalu.“

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 15. mart. 1871.

Vice-presedintele Stefanu Bittó deschide siedinti'a de asta-di a camerei reprezentantiloru la 12 ore. — Dupa verificarea processului verbalu alu siedintiei precedente se presinta mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunii petitiunarie.

Iuliu Schwarcz adreseza ministrului de culte si instructiune publica urmatori'a interpellatiune: 1) Are domni'a sa cunoscintia, cà dogm'a despre infallibilitatea papei s'a publicatu in mai multe diecese d'in tiera?

2) Daca are cunoscintia despre acésta, facut'a si ce felu de despusetiuni a facutu, pentru ca sè impedece publicarea ulterioara a acestei dogme si in alte locuri, si estu-modu sè apere dreptulu regelui apostolicu, dupa care elu pote essaminá bulele papali innainte de publicarea loru si a exercitá placetum regis a supr'a loru?

3) Considera dlu ministru acestu dreptu alu regelui de inechitu sèu fara valoare, dupa-ce elu nu este basatu pre lege, ci numai in usa, si privesce-lu d'insulu de suficiente, ca in venitoriu sè se pota luá repressalie contr'a bulelor ponteficali, cari nu se voru referí la dogme ca bul'a infallibilitatii, ci voru veni pote in conflictu cu dreptulu ungurescu de statu?

FOISIORA.

Scurta istoria a societatei iesuitiloru.

(Urmare.)*

Iesuitii in Spania. Essilarea loru. Nicairi pre lume nu li-a mersu asié bine iesuitiloru, precum li-a mersu in Spania, ca in sinulu lui Avramu. De candu a domnit acolo tiranulu Filipu II., toti regii cãti au urmatu la tronulu Spaniei, pana pre la an. 1760, au fostu si bigoti, si hebeci, cu singur'a exceptiune de Filipu V., inse si pre atunci, daca regele nu éra prostu dela natura, éra inse socia-sa Elisabet'a de Parm'a, pre câtu usiora de minte, pre atãta si bigota, domnita cu totul de iesuiti. Dela 1746 inainte, fiulu acestora-a Ferdinandu VI., unu ipochondru si aproape smintitu, éra condusu numai de confessoriulu sèu si de muma-sa, d'in care cauza nu a suferitu ca iesuitii sè fia pedepsiti neci chiaru pentru rebelliunea cea mare si pentru guer'a civile portata de ei, in contr'a statului in tier'a Paraguay, pre care voiáu sè o tiena cu fortii'a pre sém'a societatei loru. Dupa mortea acestui rege nefericitu, care nu a lasatu clironomi d'in copsele sale, in 1760 a urmatu la tronul frate-sèu Carolu III., carele pana atunci domnise in Neapolea si in Sicilia. Acestu singuru rege d'intre toti regii spanioli nu a placutu iesuitiloru, d'in cauza cà elu conversá bucurosu cu omeni de spiritu, citeá bucurosu câte una carte mai de donne-ajuta, éra pre iesuiti i tienaé in ce-va respectu. Ce facu iesuitii? Ei rabda cu mare greutate pre „acelu ereticu“ la tronul pana in 1766; atunci inse, in urm'a contielegerei avute cu Rom'a, trei iesuiti fruntasi, anume Isidoru Lopez, Michailu Benavente si Ignatiu Gonzalez impreuna cu alti cãti-va subordinati de

* Vede Nr. 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 si 26 ai „Fed.“

4) Facut'a si ce despusetiuni a facutu, sèu face-va si ce despusetiuni va face ca, si pana candu prin regularea definitiva a relatiuniloru de dreptu intre statu si beserica se va introduce libertatea perfecta religiuonaria si egalitatea de dreptu a confessiuniloru, dreptulu publicu sè fia asigurat contr'a ingerintiei d'in partea curiei romane? (Aprobare viua in stang'a si in una parte d'in dreapta.)

Interpellatiunea se va comunicá ministrului de culte si instructiune publica.

Colomanu Széll pune pre biuroulu camerei proiectulu de lege alu comisiunii financiare despre bugetulu de pre anulu 1871. — Se va tiparí si tramite la sectiuni spre deliberare.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dfilei: pertraterea raportului comisiunii financiare despre titulu I. d'in acoperirile estra-ordinarie ale bugetului ministrului de fincie, retransmisu comisiunii financiare spre a-lu studiá si relatá de nouu in privinti'a lui, si care se referesce la vinderea mai multoru parcelle mice d'in dominiile statului. — Comisiunea financiara propune, cà mai multe parcelle d'in bunurile statului, propuse de ministrulu fincieriiloru spre vindiare, sè nu se vinda, parte pentru cà cuprindu unu territoriu mai mare, parte pentru cà se pota administrá cu cascigu.

Dupa una discutiune scurta camer'a admite raportulu comisiunii financiare.

Se pune in desbatere raportulu comisiunii financiare, relativu la petitiunea reuniunei pompieriloru pestani, prin cari ceru una subventiune anuala de 13.500 fl. — La propunerea comisiunii financiare camer'a voteza numai 6000 fl. d'in sum'a ceruta.

In fine, Paulu Térey pune pre biuroulu camerei mai multe raporturi ale comisiunii economice, cari se voru tiparí si pune la ordinea dfilei.

Siedinti'a se inchiaia la 1 1/2 ora d. m.

Siedinti'a de la 17. mart. 1871.

Siedinti'a se deschide la 9 ore a. m., sub presiedinti'a ordinaria a presiedintelui Paulu Somssich. — Dupa cetirea si verificarea procesului verbalu alu siedintiei trecute, presedintele anuncia mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunii petitiunarie d'impreuna cu petitiunile presintate de deputatii dr. Iosifu Hodosiu si Danielu Irányi.

Colomanu Széll pune pre biuroulu camerei raportulu comisiunii centrale, relativu la legea bugetaria. — Raportulu se va tiparí si pune la ordinea dfilei in siedinti'a de mane (18. martiu).

Ladislau Szógyéni presinta camerei raporturile comisiunii centrale relative la proiectele de legi despre conventiunea de estradare reciproca inchiaiate cu Svedia-Norvegia, Itali'a si cu republic'a francesca, despre creditulu suplementariu pentru administratiunea provisoria d'in Fiume, si despre sporirea numerului judecatoriloru la tabl'a regesca. — Raporturile se voru tiparí si pune la ordinea dfilei dupa deliberarea bugetului.

Raportorulu comisiunii centrale, Aug. Pulszky, pune pre biuroulu camerei raportulu acestei comisiuni relativu la proiectulu de lege despre instructiunea elementara a adultiloru. — Raportulu se va tiparí si pune la ordinea dfilei.

ai loru, punendu-se in capulu plebei bigotte, organisara unu complotu infricosiatu, d'in care in noptea d'in 23. martiu alu acelu-a-si anu prorupse una rebelliune cumplita, in câtu garnison'a, ne fiindu in stare de a o reinfrená, regele se vediu necessitatu a fugí dela Madridu la Aranjuez. Éra, fiindu-cà plebea, printre care se vedeá amestecati cãti-va iesuiti, racneá d'in poteri: „Diosu cu ministrii! Sè traiesca societatea iesuitiloru!“ regele nu avu in catràu, dimise pre ministrulu Grigory si pre episcopulu Roxas, pre care iesuitii inca nu-lu poteau suferi, cà-ci acestu episcopu apucase pre de inaintea loru si se facuse confessori alu regelui. Intr'aceea regele inca pacali pre iesuiti, pentru-cà in loculu lui Grigory chiamá de ministru primariu pre comitele de Aranda, gubernatoriu alu Valenciei, omu luminatu, prudente si tare de caracteru, carele adeca éra in stare de a luá si mesure estra-ordinarie. Asié-s'a si intemplatu. Arandá si-luá de colegi totu barbatu de caracterulu sèu, dupa aceea, pentru ca sè adorma pre iesuiti, facu pre regele ca sè dæe amnestia generale, insocita numai de câte-va exceptiuni. Indata apoi se incepú cercetare in contr'a celoru neamnestiati. Ce se vedi? Acesti-a descoperu de buna voia, netorturati, complotulu intregu, aretandu a nume pre iesuitii cari i-au pusu la cale si li-au impartitu bani, cum si cà scopulu acestora-a fusese a detroná pre rege si a pune in loculu lui pre frate-sèu mai teneru, Don Ludovicu, care éra unu fanaticu desiuchiatu. Totu pre atunci se prinse si unu cursoriu, care aduceá dela Rom'a una epistola a generariului Ricci càtra egumenulu iesuitu dela Toledo. In acea epistola secreta iesuitiloru li se dá instructiune, ca sè scornesca despre regele Carolu III., cà elu nu ar' fi fiu legitimu alu lui Filipu V., ci cà mama-sa Elisabet'a l'ar' fi facutu in adulteriu cu cardinalulu Alberoni. Se mai prinsera inca si alte duoe epistole, de acelu-a-si cuprinsu la duoi iesuiti, carii caletoriá in secretu dela Madridu la Rom'a. Asié acum éra compromisa nu numai coron'a, ci si onorea regelui, care éra inferatu de bastardu, si onorea mame-sei, care intr'aceea

Paulu Ordódy relateza d'in partea comisiunii verificatorie, cà afacerea electorala a deputatului Albert Török s'a transpusu comisiunii 5. judiciarie. In- fiindu cà presedintele acestei comisiuni c. Ioanu Bethlen sen., alu carui-a cercu electoralu jace in unulu si acelu-si districtu cu alu deputatulu Török, a' refusatu de presidiá in acésta afecere, comisiunea verificatoria a transpusu pre presedintele comisiunii 6 judiciarie, Ioanu Iusth, in comisiunea a cinci-a, éra pre c. Ioanu Bethlen in a siesea. — Camer'a iè actu despre acest raportu.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dfilei, si si-voteza bugetulu sèu pentru lun'a lui martiu in suma de 81.050.000 8 cr. v. a.

Siedinti'a se inchiaia la 10 3/4 ore a. m.

Suntemu in placut'a pusetiune de a poté publicá, dupa insemnarile stenografice, intregu textulu cuventariloru DDlor Chitiu si Ionescu, tiente spre a salutá etern'a Urbe, redevenita capitalea Italiei.

Ambe cuventarile, d'in cari au resultatu memorabilulu votu alu camerei Romaniei, merita a fi cunoscute si inregistrate in tota estensiunea loru, si noi grabimu a le inregistrá cu atátu multu vertosu, pentru cà extractulu ce publicasemu in Nr. 15 fusese forte mancu si plinu de gresiele tipografice.

D. G. Chitiu. Domniloru deputati, permiteti-mi sa ve roga sè-mi acordati bine-voitori'a domniei-vostre atentia ne pentru pucine momente, avendu aviface una comunicare care credu sum siguru, cà va fi cu satisfactiune si caldu impartesita de domniele-vostre, pentru cà sciu, cà ideea ce voiú avé onore a emite, nu este unu produsu alu inteligentiei mele exclusive, ci una emanatiune spontanea a sentimentiloru ce ve inspira atátu pre domniele-vostre câtu pre Romani in genere.

Domniloru deputati, in tempulu candu doue mari natiuni se sfasfe, si se sfasfe inca prin unu resbelu crudu neomenosu in mediu-loculu Europei, prin unu resbelu, care de la inceputu, si acum mai pucinu inca, n'a avutu si are ratiunea sa de a fi; — in acestu tempu intr'unu stat alu Europei s'a implinitu unu evenimentu, a carui-a importan-tia nu o va contestá nimeni. Sciti cu totii, cà de curundu Itali'a si-a recuceritu Rom'a; edificiulu independentiei, edificulu unitatii Italiei s'a terminatu, s'a consolidatu. — Sunt de câtu câte-va dfile de candu Parlamentulu italianu Camer'a si Senatul, dupa una matura deliberatiune, au votatu legea pentru transferarea capitalei Italiei de la Florenti'a la Rom'a (aplaude). Va sè dica, faptululu materiale de cuceririi Romei primesce in dfilele acestea sigiliulu legitimitatii vointiei nationale, vointiei lui Dumnedieu!

Asta-di, domniloru, stindardulu Italiei falsaie marce pre murii Capitolului. Elu va spune lumei de aci inainte cà Rom'a in viitoriu nu va mai fi una faramatura de un potere temporale, putreda si nepotintiosa; nu va mai fi in- una protestare in favorea sfasierii, a umilintiei si a micirei unei natiuni; elu va spune lumei si posteritatii, ca

repausase. Atunci regele se induplecá la mesure estra-ordinarie in contr'a iesuitiloru. In 28. febr. 1767 s'a tienne consiliu ministeriale striusu secretu, in care s'a luat unu consiliu despre essilarea iesuitiloru d'in tota Spania si d'in colonie. Membrii consiliului se legara cu juramentu si s'urpedepsa de morte a pazí cea mai profunda tacere pana la dila essecutiunei. Indata apoi ministrulu Aranda tramisa càtra toti capii administratiunei publice si càtra toti comandantii de trupe d'in cetãti, pre unde se afláu iesuiti, d'ins Spania si d'in colonie, câte unu plicu (pachetu) prevediutu cu sigilulu regescu, de cuprinsu identicu; acelu plicu intrerá pusu in altulu, in care se aflá numai unu biletu, care tienaé: „Acesua scrisore prevediuta cu trei sigile, sub dep'sa mortei nu o veti deschide pana in 2. aprile pre le apusulu sorelui, si totu pedeps'a de morte va fi partea de vei cutezá a spune cui-va, ori-si cui, cà ati primit vre-o scrisore secreta.“

Acea scrisore secreta prevediuta cu trei sigile se deschise in totu cuprinsulu monarciei in 2. aprilu sér'a, si tienaé intre altelu: „Prin acésta te investescu pre tiena (N.) cu tota potestatea mea regesca. Indata ce ai deschid acésta scrisore, sè scoli tota potestatea armata d'in districtu tæu si, insocitu de aceea, sè maneci indata la casa a colegiulu iesuitiloru. Ajungundu acolo, veti pune la fia-cu porta câte una vigilia, dupa aceea sè destepti d'in somn pre toti membrii societatii si sè-i arestati pre toti. Apoi incuieți archivele si camerele de provisiuni cu sigillulu regescu, puneti sub custodia tote cartile si chartiele câte voru aflá, si anuciati iesuitiloru cà au sè merge cu voi fara ca sè pota luá ce-va cu sine, decãtu cartile loru d'rogatiune, mantel'a si pelari'a, cum si schimburi (rufe necesarie pentru una caletoria departata. Indata apoi aduce cara câte voru trebuí, veti incarçá pre iesuiti si dá soldati ca sè-i escorteze pana la portulu pre care vi insemnu eu aici. Acolo stau gat'a corabiele, cari voru du pre parenti la loculu destinatiunei loru. Indata ce ati da

aci înainte Rom'a va fi centrul puterii și gloriei gin-latine.

Pre terenul unității naționale, pre terenul victiei parlamentare, faptul este de cea mai mare importanță; și adu vomu gândi, câte lupte, câte dificultăți, cât sange vărsat, câte victime au cădutu pentru ca să astupe mai an-abisul ce lu deschisese upu despotismu ignorantu, nis-
trage meschine, nisce interese marseiave, și reu întie-le-abusu terribile între membrii unei-a și acelei-a-si națiuni: invidia, imparechiările, desbinările; — candu, domni-ne gandum la câte sacrificie a datu locu lupt'a pentru
tutulu acestei idee, potemu versuși impreuna cu Virgiliu: *... molliis erat romanam condere gentem!*

Si apoi, ce lecțiune! ce invetiamentu pentru noi, ca potemu si să ne convingemu, că numai perseverența, și vointă stărnitoria într'una ideea dreptă și legitimă, în stare a ne pune pe calea triumfului acelei idee!

Credu că în faci'a unui asemenea evenimentu nimeni multa de câtu noi, ginte latina, coloni'a divului Traia-Dunare, n'are dreptulu de a se bucura și de a se feri pentru acest'a; credu că este nu numai de detori'a noastră, este totu-de-odata și dreptulu nostru de a luă parte în națiunea italiana la bucuri'a ce cauzează împlinirea acestor evenimente.

Sum dara de părere, Dloru deputati, că Parlamentulu nostru să emita unu votu, prin care să se invite guvernulu nostru a feliicită, în numele țierei, Parlamentulu și guvernulu italianu si pre regale Victuru Emanueulu pentru re-
șterea și îndeplinirea unui asemenea triumfu național; cu câtu mai multu în momentele de facia, candu sor'a noastră
mai glorioasă, cea mai puternică, jace ranita de gladiulu in-
loculu, nu este numai bucuri'a care trebuie să ne înspire,
chiaru consolatiunea, că ginta latina este destinată de
imediu a trați în secole și a deschide înaintea totoruru
libertăților, civilizațiunei și progresulu omenirei. Să
afirmăm dara printr'unu votu acestă credința a noastră
să grăim de aci de la Dunare, ca să resune până la
murii Tibrului, că Romani suntemu noi aici, că Roma-
voim să traimu și ne îmbraciamu d'în sufletu cu ma-
națiune sororă de ginte latina. (Aplause.)

D. N. I o n e s c u. Este unu ce rar candu parlamen-
te se punu într'una comunitate de idee. Mic'a noastră nați-
une se sente ferică, că pre malurile Tibrului națiunea vechia
Romana înalta d'în nou sceptrulu ginte latine. Pentru noi,
ai mării Rome, bantuiti 17 secole de invasiunile toturo-
naționalor barbare, cari au surpatu două imperie Ro-
mane, evenimentulu regelui Galantuomu în Rom'a este una
paranța, unu anguru ferică, este unu lucrăferu, cu care se
înaltă sceptrulu stralucitoru alu civilizațiunei antice a ma-
giste Romane (aplause). Să nu vi para dara straniu,
cand unulu d'în colegii nostri, fiu alu Olteniei, vine și ni
propune aci a aduce acestă închinatiune a noastră pentru
mare evenimentu. A face acestă închinatiune către
maremă betrana în faci'a columnei lui Traianu este una de-
tă a noastră, colonie ale ei de la Dunare, este a ne rele-
și în sentiementulu nostru naționalu.

Dloru! eu totii amu cititu d'flele acestea desbaterile
straniu și maturulu corpu alu Italiei, care s'a conclusu
lupa unu votu de 94 glasuri contr'a numai a 39, la unu
nou sacrificiu pentru unitatea Italiei moderne. Florenti'a,

re arestării vostri în mâinile capitanelor de corabie, sun-
văți scapați de responsabilitate. Eu inse vi spunu vce, că
după imbarcarea parentilor se va mai află vre-unulu,
la macaru și morbosu, în guvernamentulu său provinci'a
noastră, vei fi pedepsitu cu morte. „Yo il Rey“, adică eu
tegele.

Siese mli de iesniti fusera scosi în modulu acestu
național d'în Spani'a în una singura nopte și fusera trimisi
la Rom'a. La audirea acelei sciri, pre generariulu Ricci lu
spucă lesnulu, era după aceea veni în furia mare și iute
aduplăcă pre pap'a, ca să scria forte seriosu regelui și să-
a provoce a-si revocă mesur'a luată în contr'a iesuitiloru.
Nimicu n'a folositu; Carolu III. vatematu de morte prin
scutit, nu li-a iertatu loru crim'a în tota vietă sa, precum
li-a iertatu neci fiu-său Carolu IV.

Essilarea iesuitiloru d'în alte țiere
naționale. Ferdinandu IV. regele Neapolei și alu Siciliei,
fiulu regelui Carolu III. dela Spani'a, ajutatu de ministrulu
său Bernardu Tanuzzi, puse a se radică toti membrii socie-
tății iesuitiloru în noptea d'în 20. spre 21. novembre 1767,
lupa care apoi și fusera transportati îndată la Civitta-Vechia
la staturile papali.

Pana si janelor duce Ferdinandu de Parma și marele
magistru alu cavalerilor Ioaniti dela Malta, anume Emanuel
Pinto, și curatira țierutiele loru de iesuiti. Pap'a Clemente
XIII. era cu totul în potestatea iesuitiloru, de aceea elu
și cercă totu ce-i stete prin potenta, ca să înduplece pre
monarhiu catolică a-si retrage măsurile loru luate în contr'a
iesuitismulu, era pre Ferdinandu de Parma avu curagiulu
de a-lu și anatemișă. La acestă Franço și Neapolea res-
punsă cu invasiunea armată a unor districte papali, era
Spani'a și Portugali'a cu proteste energioase.

(Finea va urmă.)

patri'a civilizațiunei Italiei, s'a sacrificata interesulu unități
naționale; și acestu sacrificiu este pentru noi una consolati-
une de tote sacrificiele ce poporele rustice ale Dunarei au
facutu și ele în interesulu unității naționale, precum s'a sa-
crificatu Olteni'a, precum s'a sacrificatu Moldov'a, numai
pentru ca unitatea națională d'în valea Dunarei să se rea-
liseze.

Dloru, sunt siese secole și diumetate de candu unu
principe romanu a avutu coron'a regale d'în man'a unui
mare papa, Inocentiu alu 3-lea, și a avutu acestă încor-
onare numai cu titlulu că era de ginte romana. (Aplause.)

În cursulu acestor secole, noi, membrii dispersi ai
acestei mari și nobile familie, amu începutu a tinde spre
unitatea noastră, modestă, rustică, și amu realizatu acestă
unitate modestă cu favoarea Italiei moderne, care și ea o
realiză pentru d'ins'a asta-di, candu unu spiretu generalu
anima Europ'a moderna, ca toti membrii dispersi ai diverse-
loru naționalități să tinda cu succesu a fondă unitatea lo-
ru, sub sceptrulu monarchiei naționale, cum Germani'a, Itali'a
și Romani'a.

În asemenea momente, Dloru, candu vedemu că un'a
d'în sororile cele mai mari ale naționalor latine, este ame-
nintiata de a-si vedé teritoriulu său desintegratu; candu
vedemu că acest'a se face în numele acelor-a-si principie
ale unității mării națiuni germane, noi, romanii de la Du-
nare, potemu remané ore indiferenți? Potemu noi să nu
aducemu salutațiunile noastre respectuoase la pitioarele regelui
Galantuomu, care pentru coloniele de la Dunare este
legiuitu legatu alu imperatorilor romani? (Aplause unanime).
Daca vomu sci a merită protecțiunea marelui rege alu Ita-
liei, prudenti'a sa, prudenti'a parlamentulu italianu în ace-
ste d'în urma timpuri de cercare pentru ginta latina, va
fi inca unu invetiamentu pentru noi, va fi una busola în
midiu-loculu fortunei, care pote să eclate a supr'a noastră.
Să nu perdemu d'în vedere unu momentu stéu'a polara, care
se înalta strelucitoră d'a supr'a capetelor noastre. (Aplause.)

Romanii nu sunt străini ideelor celor mari, cari
preocupa Europ'a: unitatea națională, ce o avemu aci, este
una probă mai multă că suntemu în progresu; că avemu
una vitalitate proprie; că potemu să ne guvernăm singuri
și că scim să damu destinelor noastre una direcțiune sa-
lutaria. (Aplause unanime îndelungu repetite.)

Nu se va impută nici una-data ginte latine d'în valea
Dunarei, că a uțatu, că a lasatu a se obliteră în mintea
sa principiele cele mari ale ori-carei societăți civilizate: re-
spectulu proprietății, alu familiei sacro-sancte, și mai pre susu de
tote alu ordinei civile. Nici Itali'a n'a unitatu aceste principie;
și, în ordinea acest'a de idei maretie, Itali'a aci renasce, și
în loculu unei domnie spirituale, în loculu unei domnie de
alta lume, vedemu înaltându-se strelucita monarhia a domi-
națiunii civile, reprezentată prin regele Galantuomu, carele
este totu-una-data încarnatiunea viaa a unității Italiei
moderne.

Să nu unităm că Itali'a, cu tractatul de la 1856,
ni-a datu poterniculu său spriginu, și ea a potutu face acest'a,
fiindu-și si-a versatu pentru pacea orientulu sangele pretiosu
alu filor ei. (Aplause.)

Adi, candu noi aducemu unu tributulu de recunoștința,
una salutațiune, mării națiuni italiene, cu acest'a nu facemu
de câtu a aretă, că suntemu în comunitate de idei perfectă
cu marea națiune, care a realizatu unitatea națională sub
sceptrulu regelui Galantuomu, care a realizatu acestă unitate
în cetatea lui Traianu, înălțătorea totoruru poporelor Euro-
pei în civilizațiunea romana (Aplause.)

Dloru! care d'în dvostăra a visitatu cetatea eterna, si-
aduce aminte că pre murii Vaticanulu exista inca d'în tem-
purile divului Traianu petre tumularie, cari arăta strict'a
legatura ce a existatu în totu-de-un'a între Rom'a imperiale
și între coloni'a romana de la Dunare (Aplause numeroasă).

Ei bine, aci, candu grația ideelor d'în care ne amu
impărtășitu noi, grația curintelui de sentieminte politice,
cari au venit d'în occidentu a supr'a orientulu: aci, candu
noi sentim una legatura nedisolubile a societății noastre
romane cu societatea occidentulu, aci cine se va poté miră,
că noi sburăm cu anim'a acolo unde Itali'a moderna se
duce, adică la pitioarele Capitolulu? (Aplause prelungite.)

Candu cei mai buni veterani d'în Daci'a si-aveau ru-
dele lor în Rom'a antică, întiegeți că era una securitate
mare pentru coloni'a lui Traianu. Dara candu timpurile ma-
stige au venit și au isolatu acestă colonie de mam'a pa-
tria; candu amu remasu înstreinați de legitim'a noastră pro-
tectore, atunci nu a mai fostu a supr'a capetelor noastre de
câtu una nopte de diece secole.

În momentulu candu ne amu desceptatu, în momentulu
candu Inocentiu alu 3-lea a tramisu lui Ioniti'a Asanu cor-
on'a regală numai pentru că era de sange romanu: d'în
acelu momentu a începutu una vitalitate neîntreruptă, care
durează și până aci. Ei bine, ce'a ce Papii s'au încercatu să
faca și nu au isbutitu, eu credu că Itali'a modernă va isbuti
să stabilească una comunitate de idei civilizatrice între Rom'a
mama, și coloni'a daciana (Aplause prelungite.)

Pentru aceste cuvinte socotescu că este și naționalu,
și patrioticu și politicu să damu acestu semn de vietă, să
platimu unu tributulu de recunoștința către Itali'a, și să-
ăretăm, că anim'a noastră bate candu vedemu sceptrulu lui
Victoru Emanueulu împlentatu la Quirinalu; candu vedemu
stralucindu stéu'a polara a anticei Rome: atunci speranțele
noștre cresc, atunci viitorulu nu ne mai înspaimăta, atunci

una comunitate de idei, unu curentu de vietă se stabilește
între valea Tibrului și valea Dunarei, și avemu a speră to-
tulu d'în consiliile cele mari ale Europei, unde Itali'a siede
pentru-și a știutu să-si verse unu sange generos pentru
interesele orientulu (Aplause prelungite).

Me unescu cu patrioticele cuvinte ale colegulu nostru de
la Craiova, și propunu și eu să luati în serioasă considera-
țiune oportunitatea, legitimitatea, înalt'a convenința, de a
depune feliitatiunile noastre la pitioarele tronulu Maiestatei
Sale Regelui Galantuomu pentru fericitul evenimentu alu
votulu Senatulu, pentru transferarea capitalei Italiei de la
Florenti'a la Rom'a. (Aplause sgomotoasă.)

D-vostăra veti gasi mediu-loculu celu mai promptu ca să
platimu acestu tributulu de gratitudine.

Eu, D-loru, nu vi propunu, pentru acest'a, nimicu
alt'a, de câtu ca noi să numim una comisiune, care să re-
dacteze una adresa d'în partea acestei Adunări către parla-
mentulu italianu, ca una respectuoasă salutațiune pentru vo-
tulu său de la 27 Ianuariu.

Vedu că d'în mai multe părți ale acestei Adunări să
emite inca una ideea în privința acest'a. Credu și eu, că
pote ar fi bună și nu remane de câtu ca D-vostăra să o-
tariti d'a admite acestă ideea, care este ca, cu ocaziunea
intrunirei solemne a parlamentulu italianu la Rom'a, să se
tramita una deputatiune romana care, la pitioarele columnei
lui Traianu, să aduca, d'în partea coloniei lui Traianu de la
Dunare de atâtea secole uitate, omagiale ei glorioase na-
țiunii italiene, demnei descendințe a strămosilor loru
comuni.

D. N. B l a r e m b e r g u. Nu ieu cuventulu ca să
facu unu discursu, ieu cuventulu numai ca să declaru că me-
asociez d'în anima la patriotic'a propunere a D-loru Chitiu
și Ionescu, și că sum și eu de părere, că faci'a cu evenimen-
tulu care a coronatu oper'a unității unui poporu frate, să
salutăm leaganulu naționalității noastre, adică antiqua Roma,
simbolulu acestei-a, adică column'a lui Traianu, preste care
felfaie asta-di unu drapelulu liberu, unu drapelulu scumpu, dra-
pelulu Italiei.

D. p r e s i e d i n t e G. C o s t a - F o r u. D-loru-
voiu profită de pozițiunea pre care o am în acestă onor
Adunare, pentru ca, asociandu-me cu totul la sentiementulu
unanimu alu său, să ieu parte la tote lucrările ce se voru
crede de trebuința ca să se faca de către biurou. Sum în-
credințiatu, D-loru, că în aceste momente solemne, mai pre
susu de ori-ce altu, suntemu convinsi, că națiunea noastră
este plină de vitalitate, că noi vomu trați ca națiune romana
în veaculu veacurilor, în perpetuitate. (Aplause.)

Trbuie dara ca noi, cu ôre-care mandria și demnitate,
să salutăm tronulu pre care a seditu imperatoarele Traia-
nu, marele fundatoru alu naționalității noastre, tronulu pre
care a seditu imperatoarele Constantinu, fundatoarele reli-
giunei noastre, tronulu în care a domnitu ilustrulu legisloru
alu lumei întregi, și în parte alu nostru, imperatoarele Justi-
nianu, tronulu, în fine, pre care siede Victoru Emanueulu,
gloriosulu și demnulu descendințe alu acestor-a (Aplause
prelungite).

Marmati'a, 20. fauru, 1871.

În 14. l. c. fui norocosu a luă parte la adunarea trac-
tuala a preutilor și invetiatorilor tractulu Iodului,
țienuta în comun'a Saliscea-inferiore, sub presiudu zelozulu
protopopu Laurentiu Mihali.

Înainte de tote adunarea, considerandu pericolulu ce
amenința scolele noastre confessionale, mai alesu d'în partea
unor inspectori scolari, în gradulu supremu doritori de a
magiarisă, a decisu a le sustiené cu totu pretiulu, a îndru-
mă poporulu ca să-si tramita coplii la scola, era în casu
de renitența a se folosi și cu ajutorulu dirigutorilor ci-
vile chiaru și mai înalte, — și mai alesu a promové în-
struirea adultilor.

Nu este aici loculu ca să aretu lips'a sustienerei sco-
lelor confessionale, că-ci despre asta debue să fia convinsu
totu romanulu bine-sentietoriu, ci observu numai, că știu
casuri, candu unii preți romani în adunările publice se
lupta pentru sustienerea scolelor confessionale, era în ce-
munele lor nu lucra nimicu în interessulu acelor-a.

A se fali în adunări, și a casa a nu lucră nimicu,
este politic'a multor preți romani, d'în parte-mi o oca-
damnu, — și dorescu ca decisiunile acestei adunări să aiba
efectulu contrariu, și credu cum-că prețimea acestu tractu
va împlini în asta privința detorința sa. — Asi se fia!

S'a decisu mai încolo, ca prețimea tractuale să in-
drepte una rogare către ordinariatul gherlanu în caus'a re-
stituirei forurilor protopopesci de I. instanța și în părțile
ungurene ale diecesei.

S'a vorbitu și despre congresulu atâtu doritu, despre
autonomi'a besericesca, inse numai s'a vorbitu, alta nemicu,
— și sciti pentru-ce? chiaru pentru că si caus'a ast'a s'au
opusetiunea sa; — că-ci sunt inca și aci unii preți romani,
caror-a dora li-aru mai placé a fi apesati chiaru și de celu
mai aspru absolutismu ierarchicu, decâtu a se bucură de
libertate și autonomi'a în beserica.

Scriendu-vi despre aceste, mi-aducu minte și despre
starea parohiei romane d'în Sigetu, despre a carei auton-
omia nu se aude nemicu, atât'a scim că unu deputatu ro-
manu d'în Marmati'a a interpelatu odata în caus'a acest'a
pre respectivulu ministru — inse fără succesu; ar' fi de

si

CONSTITUTIUNILE TRANSILVANIEI

de Dr. Ios. Hodosiu.

Opu istoricu-politicu, a iesitu de sub tipariu in editiune noua, corressa si augmentata.

Pretulu : 50 cr. seu 1 leu n.

Doritorii de a-lu ave, seu cari ar' binevoi a se insarcina cu distribuirea la mai multi cumperatori, binevoiesca a se adressa la autorele in Pest'a, Schulgasse Nr. 1.

De la 10 exemplarie cumperate de-o data, se da 1 exemplariu gratis.

Sciri electrice.

Madridu, 14. martiu. Resultatulu alegeriloru este urmatorulu : 48 republicani, intre cari 9 alegeri duple, 62 carlisti, intre cari sunt 6 alegeri duple, 10 aderinti ai principelui de Montpensier, 16 d'in centrulu parlamentului, 11 moderati, 8 independinti si 237 ministeriali. — Diariile comunica, ca Gambetta ar' fi trecutu sambeta prin St. Sebastian.

Constantinopole, 14. martiu. D'in caus'a imposibilitatii unui imprumutu esternu, Porta decise a inchiaia unu imprumutu internu benevolu.

Florentia, 15. martiu. Ministrulu financioloru promise in camer'a reprezentantiloru, ca va presinta bugetulu cu finea lui aprilu 1871, si totodata spuse ca intentiunea guvernului este d'a convoc'a parlamentulu in Roma, in luna lui iuliu, pentru votarea bugetului.

Viena, 16. martiu. Dupa diariulu „Presse“ slavii tienu unu congresu formalu. — Strossmayer si Potocki petrecu aici. — Ieri avu locu una conferintia, la carea participara Rieger, Strejschovsky, Stratimirovic, Costa, Ljubissa, Antonietti, Danilo, Radmann, Bojnovics, Svetec si Makaretz d'in Siseccu.

Roma, 16. martiu. E temere de una rescolare generale in provincia, d'in care cauza se tramisera acolo doue divisiuni.

Constantinopole, 16. martiu. Porta emise una nota cãtra poterile europene, prin carea protesteaza contr'a procederei Tunisului, ca a inchiaiatu conventiune cu Italia incungiurandu pre suzeranulu seu.

Roma, 16. martiu. Se facu pregatiri seriose pentru transpunerea capitalei Italiei aici. Se inchiaza localitati pentru diferitele ministere, si spre acestu scopu se intrebuintieza si claustrele desfiintiate in tempulu d'in urma.

Petropole, 16. martiu. „Foi'a officiala“ constata, ca tote poterile s'au aretatu indata la inceputu aplecate a resolve cestiunea pontica in spiretulu pacii si alu ecuitatii. „Foi'a officiala de Petropole“ numesce actulu conferintiei unu actu alu pacii si dreptatii, si dice : Resultatulu conferintiei este pentru Rusia unu motivu alu satisfacerii si alu unei maudrie legale. Nunitulu diariu recunosce spiretulu conciliatoru alu cabinetelor, si a numitu prudintia Turciei, carea intielesca avantagiulu unei bune cointielegeri cu Rusia. E forte dubiu, ca ore reestitu aru fi fostu cabinetele cu intentiunile loru de moderatiune, daca vocea Rusiei n'ar' fi fostu atatu de firma si daca, Rusia, n'ar' fi fostu spriginita de consciintia immenselor progresse, cari de la resbelulu de Crimea i-au maritu poterile pentru eventualitatea unei lupte. In fine „diariulu de St. Petropole“ vede in desvoltarea poteriloru in intru si in una politica pacifica in afara adeveratele elemente ale prosperarii Rusiei.

Parisu, 16. martiu. „Journal des Debats“ dice, ca resolverea cestiunei pontice prin conferintia de la Londra este una umilire mare pentru politic'a de patru-dieci de ani a poteriloru occidentale ; Anglia cu politic'a sa prussiana este de vina, daca s'a nimicitu totu resultatulu resbelului d'in Crime'a. — Spad'a cea franta a Franciei se va pot'e scote de nou d'in teca, dar' Franci'a are in vedere unu objectu mai pucinu indepartatu, decatu integritatea imperiului turcescu. — Cu privire la afacerea d'in Montmartre, guvernulu a decisu se accepte pana-ce rescolatii voru predã turenurile de buna-voia.

doritu se-si implinesca in asta privintia detori'a sa si celu-a-laltu deputatu romanu d'in Marmail'a, dora va fi mai norocosu, si daca nu altu ce-va cellu pucinu a fi invrednicitu d'in partea ministeriului la vre-unu respunsu, ca asié se scimu ce este si ce va fi sortea acestei parochie, a carei-a restituire o dorimu d'in anima.

Finindu-se adunarea, membrii ei zelosi au datu espressioni simtiemintelor loru natiunale si umane, conferindu una sumulitia in favorulu „Federatiunei“ si alu francesiloru raniti.

VARIETATI.

** (Unu vienesu), care a fostu de curundu la Parisu spre a-si vedé unu consangenu, care fuse inchisu in acestu orasiu pre tempulu assediului, caletorindu prin Alsacia si Loren'a, descrie intr'unu modu infioratoriu starea sfa-sietoria in care se afla aceste provincie, mai inainte atatu de infioratorie. Case nu se afla de locu, dice caletoriulu ; totulu este devastatu si ruina. Campurile de lupta infacieseaza unu tablou orribilu. Cadavre acumulate, in jurulu caroru-a circula carduri de lupi si alte bestie carnivole, er' in aeru corbii sunt atatu de numerosi, incatu candu se radica de pre campulu acoperitu cu cadavre, mai ca intuneca soarele. Pre drumu spre Parisu caletoriulu nu da decatu in distantie forte mari de cate una casa, si acest'a inca in prupa radicata dupa ce foculu prusianu a mistuitu pre celelalte. Aerulu este corruptu si nesuferitu, asié incatu daca nu se voru lnã in graba cele mai precaute mesure, pestilentia inca are se mai sece d'in locuitorii ce au remasu neucisi de prusieni. Decatu tote aceste inse, mai ingrozitoria este starea miserabila in care se afla locuitorii acestoru provincie. Ei stau ascunsi prin paduri si printre deluri, de unde nu cuteza a esi, candu vedu inse pre vre-unu strainu neprusianu, i ceru ajutoriu ; ei inse sunt atatu de numerosi, incatu omulu ar' trebui se fia improvisunatu de mai inainte ca se pota dá numai cate ce-va fia-carui-a. In scurtu, cine a veditu mai inainte si vede acuma aceste provincie nefericite, e preste potintia se nu despereze a supr'a sortei omenimei, conchide vienesulu.

** (Territoriulu francesu cedatu Germaniei) are urmatorulu cuprinsu : 1. Departementulu Rinulu de josu, 190 comunitati cu 588,970 locuitori ; Rinulu de susu, afara de una parte a arrondissementulu Belfort, cu 520,285 locuitori. 2. D'in departementulu Mosellei : a) arrondissementulu Metz, 204 d'in circa 223 comunitati, cu 160.000 locuitori ; b) arrondissementulu Sarreguemines, 156 comunitati cu 181,876 loc. ; c) arrondissementulu Thionville, afara de unele comunitati, cari remanu la Franci'a, cu 84.000 locuitori. 3. D'in departementulu La Meurthe : a) arrondissementulu Sarrebourg, 116 comunitati cu 71,019 locuitori ; b) arrondissementulu Chateau-Salins, 147 comunitati cu 60,626 locuitori. Sum'a totale : 1.616,778 locuitori.

** (Doetoru Klug) a inventatu o sticla, care maresce obiectele de 36 milioane de ori. Cu acesta inventiune se si facu experimente in Vien'a. Unu firu de peru despica si privitu prin ea, areta sute si mii de animale mice, cari se ivescu si disparu sub ochii privitorului.

** (Trofeele prusianiloru) in arme sunt preste 210 mii de Chassepouri noi, er' la Parisu au luat preste 800,000 arme. Tote acestea erau noue, unele chiaru neatinsu, cum au esitu d'in fabrica. Pretiulu unui Chassepot este 100 franci ; prin urmare, prussianii au luat numai in arme 100 milioane de franci. „Inform. bucur.“

** (Projectele de legi) despre responsabilitatea judecatoriloru si a oficialiloru judiciari, precum si despre procederea cu privire la amovearea si pensiunarea loru fure sanctionate de Majestatea Sa imperatulu in 13. l. c.

** (Prioritati romane.) Cestiunea Stroussberg ocupa de unu tempu incoace si camer'a si intrega diariistica Romaniei. Scirile jidanesci dicu, ca Bismarck are se intrevina, ca guvernulu romanu are se plateasca cuponele, etc. Acestea inse nu ajuta nimicu ; starea este destulu de critica, dar' cum-ca nu guvernulu romanu, ci Stroussberg este obligatu a solvi cuponele, se pote vedé d'in raportulu comisiunei cãtra camera, care inchiaia astu-feliu : „La intrebãrile ce ni le-a pusu camer'a respundemu cã denumirea comissariului Ambronu nu s'a facutu conformu constitutiunei ; conditiunile sub cari s'a denumitu acestu comissariu, sunt in contradicere cu documentele concessiunei. DD. Stroussberg, Ambron si Jaques (banchieru) au intrebuintiatu banii depusi fara nice una autorizare, si asié au abusat de incredere. Declaratiunea Dlui Steege (ca cuponulu d'in ianuariu se va solvi in 31. martiu) n'are nice una valoare, de ora-ce guvernulu romanu nu este nice decatu obligatu facia cu detentorii obligatiuniloru relative la cuponele d'in ianuariu.“ — Acestu raportu, precum si intregulu tecstu alu concessiunei, areta destulu de chiaru si de evidentu, ca nu guvernulu romanu, ci Stroussberg este indetoratu se plateasca cuponele.

Londonu, 16. martiu. Ducele de Braganza a primitu ordinulu se subsemneze protocolulu conferintiei. Ordinulu a sositu numai cu cateva ore inainte de inchiaierea siedintiei fidele.

Brusella, 16. martiu. „Monitoriulu gianu“ scrie, ca la ministeriulu de interne au situ sciri d'in tote partile tiei, cum ca semeturele de ierna au suferitu forte multu d'in capitalulu. — In multe locuri trebue se se semeture de nou.

Berolinu, 17. martiu. Imperatulu sositu asta-di ser'a aici, si fu primitu de membrii familiei, de ministeriu si de statulu majoru. Se dice, ca generalulu Castelnau a predatu imperatulu in Frankfurt una scrisore de la Napoleon.

Berolinu, 17. martiu. „Kreuztg“ vintu de persecutiunea nemtiloru in Parisu, e parerea, ca nemtii voru veni era-si la cugetulu a recupa Parisulu, spre a pune man'a pre agitori, daca guvernulu francesu nu va nesui se pre capetu catu mai curundu acestoru persecutiune vatema dreptulu poporeloru.

Roma, 17. martiu. Regele va veni cu ceputulu lui aprilie aici, ca in capital'a officiala.

Brusella, 17. martiu. In Verviers aseptatu in dfilele acestea sosirea lui Napoleon care trece spre Angli'a. Administratiunea conferate fu avisata se tiena calea libera pentru sur'a separata a ex-imperatulu. 24 de vagone sunt menite pentru bagagiulu lui Napoleonu.

Viena, 17. martiu. Cosultãrile slaviloru continua ; Veelicu, secretariulu principelui de Muntenegru inca iè parte. Strossmayer si Rieger elaboreza unu programu. „N. fr. Pr.“ dice, ca slavii punu disolverea senatulu imperialu ca conditiune pentru ori-ce desbatere ulterioara.

Florentia, 17. martiu. Guvernulu italianu a primitu, cu privire la Roma, comunicã forte multumitore d'in partea poteriloru esteri. Nimenea nu cugeta la restituirea poterii lumesci papii si chiaru si una intrevenire diplomatica pre avu locu numai in casulu, candu d. e. in Roma s'ar paré periclitata asecuritatea personale a papii seu a cardinaliloru. Se spera inse, ca guvernulu italianu i va succede a molcomi spiritele si a crea una situatiune multumitoria.

Florentia, 17. martiu. Representantulu lui Rothschild a dechiaratu ministrulu de finantã ca starea actuala a Europei nu este accomodatã pentru unu imprumutu italianu.

Belgradu, 17. martiu. D'in Constantinopole se comunica diariulu „Vidovdan“, care Port'a ar' fi inchiaiatu in America unu imprumutu de 15 milioane pundi sterlingu.

Londonu, 17. martiu. Se dice ca statele americane de nordu aru fi propusu Ispaniei se ceda Cuba si Portorico pre langa unu pretiu de 100 milioane dolari.

Londonu, 17. martiu. Dupa una scire diariulu „Daily News“ nemtii nu sunt multumiti cu esecutarea conventiunei d'in urma, de ore ce intendantii francesi intardã aproviziunarea acurata. Mai multi fabricanti alsaciani au decisu a transpune fabricile pre teritoriu francesu. — Pentru ajutorarea alsacianiloru si lotaringianiloru s'a constituitu una societate.

Burs'a de Vien'a de la 17. martiu 1871.

5% metall.	58.50	Londra	124.80
Imprum. nat.	68.30	Argintu	122.50
Sorti d'in 1860	95.70	Galbenu	5.87
Act. de banca	726.—	Napoleon'd'or	9.94
Act. inst. cred.	263.—		

Responsuri. Dlui P. P. B. . . . in Odorheiu seculescu Schimbarea ce doriti nu se pote face decatu la finea trilezului curinte, de ora-ce de presinte sunteti indusu in prenumerantii de pre patriaru.

Errata.

In nr. 26. alu „Federat.“, articulu primu, alinea doua, ordulu 32, in locu de „si stetera acolo ca nesce pastori fora de turma spre decisiunea prelatiloru ungresci“, se se cetesca „si stetera acolo ca nesce pastori fora de turma spre derisiunea prelatiloru ungresci.“

Propriet., edit. si red. respundiet. : ALES. ROMANII